

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 38/2006(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 19 Μαρτίου, 2008

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Άντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου διερευνά αυτεπάγγελα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β) και 26(1)(ε)** και του **κανονισμού 21(3)**, του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998, (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πρόνοιες των πιο πάνω ορίζουν ότι:

Άρθρο 26(1)(β) : *«Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές της υψηλής ποιότητας.»*

Άρθρο 26 (1) (ε): *«Οι εκπομπές κάθε αδειούχου σταθμού πρέπει να διέπονται Από τις αρχές του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου»*

Κανονισμός 21(3): *«Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή*

δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.»

Κατόπιν σχετικής απόφασης η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **1/3/2006**, έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή / και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού, εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία:

1. Στις **13.12.2005**, μεταξύ των ωρών **20:00-21:00**, ρεπορτάζ που μεταδόθηκε στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων, δεν διέπεται από τις αρχές του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998, (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, το ρεπορτάζ αφορούσε υποκλοπή και αποστολή προσωπικών δεδομένων καθηγήτριας μέσω κινητών τηλεφώνων από μαθητές. Οι πληροφορίες που μεταδόθηκαν από το σταθμό, όπως έχουν καταγραφεί πιο πάνω, ενδέχεται να αποκάλυψαν την ταυτότητα της καθηγήτριας. Δόθηκαν στοιχεία για το σχολείο (Λεμεσός) και μεταδόθηκαν πλάνα από αυτό, που αν και αλλοιωμένα υπάρχει δυνατότητα αναγνώρισής του από όσους το γνωρίζουν.

Κατά λέξη, έχουν μεταδοθεί τα πιο κάτω:

Εισαγωγή Παρουσιαστή:

«Τελειωμό δεν έχουν τα περιστατικά παραβατικότητας μαθητών στα σχολεία. Μετά τα τελευταία απανωτά κρούσματα, νέο περιστατικό προκάλεσε αναστάτωση σε Λύκειο της Λεμεσού. Αισθησιακή φωτογραφία νεαρής καθηγήτριας του σχολείου, κυκλοφόρησε στα κινητά τηλέφωνα των μαθητών του σχολείου, προκαλώντας σοκ, αλλά και δισταμένους ισχυρισμούς. Καθηγήτρια καταγγέλλει ότι η φωτογραφία κλάπηκε από το κινητό της, ενώ κάποιοι μαθητές υποστηρίζουν ότι την φωτογραφία κυκλοφόρησε η ίδια στέλνοντας σε κινητά τηλέφωνα μαθητών της.

Ρεπορτάζ:

(Τα πλάνα από το σχολείο και τους μαθητές είναι αλλοιωμένα. Παρόλο που είναι αλλοιωμένα, εντούτοις υπάρχει δυνατότητα αναγνώρισης του σχολείου από όσους το γνωρίζουν.)

«Ένα νέο περιστατικό αυτή τη φορά σε Λύκειο της Λεμεσού έρχεται να πονοκεφαλιάσει του αρμοδίους και να εντείνει τον ευρύτερο προβληματισμό για την κατάσταση που επικρατεί στα σχολεία μας. Μαθητές Λυκείου της Λεμεσού βρέθηκαν να έχουν στα κινητά τους τηλέφωνα αισθησιακή φωτογραφία νεαρής καθηγήτριας τους. Το νέο δεν άργησε να διαδοθεί στους σχολικούς κύκλους και η φωτογραφία της καθηγήτριας κυκλοφόρησε αστραπιαία με αποτέλεσμα να προκαλέσει σοκ και νέες αντιδράσεις. Μαθητές υποστηρίζουν ωστόσο, ότι την φωτογραφία κυκλοφόρησε η ίδια η καθηγήτρια, στέλνοντας την εν ώρα διδασκαλίας μάλιστα, σε μαθητές της, μέσω του συστήματος Bluetooth.

Δηλώσεις μαθήτριας: Η καθηγήτρια έστειλε τη φωτογραφία της σε διάφορους μαθητές, η οποία ήρθε και στα τηλέφωνα μας, μετά όταν επήαμε μαζί με άλλους μαθητές να τη δείξουμε, εχλόμιασε, τζιαι έχωσε...ε τζιαι λέει μας, φύγετε-φύγετε λέει, τζιαι εγίνηκε ολοκίτρινη τζιαι εσηκώστηκεν τζιαι έφυγεν από την τάξη, τζιαι εν πάει άλλο τούτη κατάσταση να έχουμε έτσι καθηγητές μέσα στο σχολείο μας.

Δηλώσεις μαθητή: Μια καθηγήτρια έφκαλε γυμνές φωτογραφίες, τζιαι έστειλλε τες σε μαθητές τζιαι εμεταδόθηκε παντού σε όλο το σχολείο, τζιαι εγίνηκε σούσουρο μέσα σε όλο το σχολείο.

Συνέχεια ρεπορτάζ:

Μάλιστα, αρκετοί μαθητές αντιδρώντας στο περιστατικό, βγήκαν το μεσημέρι από τις τάξεις τους, ζητώντας, όπως υποστηρίζουν να μπει τάξη στο σχολείο τους. Τον ισχυρισμό αυτό των μαθητών απορρίπτει η ίδια η καθηγήτρια, υποστηρίζοντας ότι κάποιοι υπέκλεψαν την φωτογραφία παίρνοντας από τη τσάντα της το κινητό της, περιστατικό το οποίο κατήγγειλε στην Αστυνομία. Την εκδοχή της καθηγήτριας υποστηρίζουν, τόσο το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου, όσο και η επαρχιακή συντονιστική επιτροπή μαθητών.

Δηλώσεις μαθητή: Δυστυχώς θύμα της υπόθεσης είναι η καθηγήτρια, πήραν το κινητό της απ' ότι έμαθα και έστειλαν τη φωτογραφία που ήταν στο κινητό της, στο κάτω-κάτω είναι ιδιωτική της κατάσταση, ο καθένας δικαιούται να έχει τα δικά του προσωπικά στοιχεία και τα έστειλαν σε διάφορους μαθητές του σχολείου με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί τούτη κατάσταση.

Πρόεδρος Επαρχιακής Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών: Το γεγονός είναι καταδικαστέο από την Επαρχιακή Συντονιστική Επιτροπή των μαθητών και ζητούμε από την Αστυνομία να διαλευκάνει την υπόθεση.

Συνέχεια ρεπορτάζ:

Το περιστατικό καταγγέλθηκε ήδη στην Αστυνομία η οποία διερευνά εναντίον συγκεκριμένου μαθητή, υπόθεση κλοπής κινητού τηλεφώνου. Για διερεύνηση της υπόθεσης μέλη του ΤΑΕ Λεμεσού, μετέβησαν στο σχολείο και άρχισαν ήδη τη λήψη καταθέσεων.

2. Στις **13.12.2005**, μεταξύ των ωρών **20:00-21:00**, ρεπορτάζ που μεταδόθηκε στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων, δεν διασφαλίζει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, ή άλλη συναφή δραστηριότητα προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίστηκε στην οθόνη και μεταδόθηκαν γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του, κατά παράβαση του κανονισμού **21(3)**

των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα όπως αυτά περιγράφονται στο υποστοιχείο 1.

3. Στις **13.12.2005**, μεταξύ των ωρών **20:00-21:00**, ρεπορτάζ που μεταδόθηκε στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων, δεν διεπόταν από τις αρχές της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(β)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα όπως αυτά περιγράφονται στο υποστοιχείο 1.

Ο σταθμός, με επιστολή των Δικηγόρων του σταθμού Αρισ. Χ. Χατζηπαναγιώτου ημερομ. 21.3.2006, ανέφερε τα εξής:

«Το υπό εξέταση θέμα αφορά τη μετάδοση από το σταθμό των πελατών μας ρεπορτάζ που αφορούσε υποκλοπή και αποστολή προσωπικών δεδομένων καθηγήτριας μέσω κινητών τηλεφώνων από μαθητές, κατά τη διάρκεια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού στις 13.12.2005.

Οι διερευνούμενες παραβάσεις κατά την άποψη της Αρχής, όπως διατυπώνεται στον Πίνακα Α' που επισυνάπτεται στην επιστολή ημερομ. 8.3.06, συνίσταται στο ότι οι πληροφορίες που μεταδόθηκαν από το σταθμό, ενδέχεται να αποκάλυψαν την ταυτότητα της καθηγήτριας.

Η θέση των πελατών μας για το εξεταζόμενο θέμα, είναι όπως πιο κάτω:

Από ότι προκύπτει και από την ανάγνωση του ρεπορτάζ, όπως αυτό εμπεριέχεται στον Πίνακα Α'', τα μόνα στοιχεία που δόθηκαν από το σταθμό των πελατών μας είναι ότι το θέμα αφορούσε «νεαρή καθηγήτρια» σε «Λύκειο της Λεμεσού».

Είναι πιστεύουμε αδύνατο για οποιοδήποτε τηλεθεατή, ο οποίος δεν ήταν ήδη ενήμερος για το θέμα, να αντιληφθεί για ποια καθηγήτρια επρόκειτο.

Αναφέρεται επίσης στην επιστολή της Αρχής ότι μεταδόθηκαν πλάνα του σχολείου, τα οποία παρόλο που ήταν αλλοιωμένα, εντούτοις έδιναν τη δυνατότητα αναγνώρισης του σχολείου, από όσους το γνώριζαν, σύμφωνα πάντα με την άποψη της Αρχής.

Όπως είναι γνωστό υπάρχουν πολλά Λύκεια στη Λεμεσό, των οποίων τα κτίρια προσομοιάζουν σε πολλά τους σημεία και δεν ήταν εύκολο για κάποιον τηλεθεατή να μπορεί να διακρίνει για ποιο σχολείο επρόκειτο, με τον τρόπο μάλιστα που ο σταθμός των πελατών μας πρόβαλε το θέμα με αλλοιωμένες εικόνες.

Επαναλαμβάνουμε ότι ο σταθμός των πελατών μας, κατά την προετοιμασία του συγκεκριμένου ρεπορτάζ, επιδεικνύοντας τη δέουσα προσοχή και σεβασμό, τόσο προς την ίδια την καθηγήτρια όσο και προς τους μαθητές που έκαναν δηλώσεις για το θέμα, φρόντισε όλα τα πλάνα που μεταδόθηκαν να είναι αλλοιωμένα. Έτσι το μόνο που διακρίνεται από το σχολείο είναι ένας άσπρος τοίχος και μια εξωτερική πόρτα, στοιχεία που υπάρχουν στα πλείστα αν όχι σε όλα τα σχολεία.

Η αναγνώριση λοιπόν του σχολείου, ήταν κατά την άποψή μας αδύνατη για το μέσο τηλεθεατή που παρακολουθούσε το συγκεκριμένο ρεπορτάζ. Οι μόνοι που πιθανώς αντιλήφθηκαν περί τίνος σχολείου επρόκειτο, δυνατό να ήταν όσοι ήταν ήδη γνώστες του θέματος, δηλαδή οι μαθητές, οι καθηγητές και το προσωπικό του συγκεκριμένου σχολείου.

Είναι πιστεύουμε σαφές ότι, ο περιορισμένος αυτός κύκλος προσώπων ήδη γνώριζε το περιστατικό και δεν το πληροφορήθηκε από το δελτίο του σταθμού των πελατών μας. Αυτό προκύπτει τόσο από τις δηλώσεις των ιδίων των μαθητών, όσο και από το γεγονός ότι στο σχολείο είχαν ήδη μεταβεί μέλη του ΤΑΕ Λεμεσού, για να διενεργήσουν έρευνες. Ενδεικτικά παραπέμπουμε στο ρεπορτάζ και ειδικά σε δήλωση κάποιου από τους μαθητές που αναφέρει ότι το θέμα προκάλεσε αναστάτωση στο σχολείο και όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ότι «εγίνηκε σούσουρο μέσα σε όλο το σχολείο» και επιπλέον στο γεγονός ότι με το συμβάν ασχολήθηκε το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου και η επαρχιακή συντονιστική επιτροπή μαθητών, αλλά και η ίδια η Αστυνομία.

Δηλαδή, το θέμα είχε ήδη πάρει μια ευρεία δημοσιότητα πριν καν ασχοληθεί με το ρεπορτάζ του ο Σταθμός των πελατών μας, με αποτέλεσμα να είναι ενήμερο σχετικά όλο το σχολείο, αλλά και ευρύτερα ο μαθητικός κόσμος της Λεμεσού, λαμβανομένης υπόψη της ταχύτητας με την οποία διαδίδονται τέτοιου είδους πληροφορίες.

Είναι κατά την άποψη των πελατών μας αδιανόητο και εκτός της κοινής λογικής να πιστεύει κανείς ότι, με τον τρόπο που ο Σταθμός των πελατών μας πρόβαλε το ρεπορτάζ, επέδειξε ασέβεια στο πρόσωπο της καθηγήτριας και του ιδιωτικού της βίου.

Το γεγονός ότι ο σταθμός έδειξε ιδιαίτερο σεβασμό και ευαισθησία προς όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα και παρουσίασε όλες τις απόψεις με προσοχή, αποφεύγοντας συγκεκριμένες αναφορές και δίνοντας μόνο γενικά στοιχεία για το θέμα, κινούμενος πάντα μέσα στα πλαίσια του νόμου και των κανονισμών.

Αναφορικά με τη διερευνούμενη παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)98, με όλο το σεβασμό, δεν μπορούμε να αντιληφθούμε ποιο σημείο του ρεπορτάζ δικαιολογεί τη θέση ότι δεν «διεπόταν από τις αρχές της υψηλής ποιότητας», έτσι ώστε να δικαιολογηθεί ότι υπάρχει παράβαση.

Άνευ βλάβης των ανωτέρω, θα θέλαμε συμπληρωματικά να θέσουμε υπόψη σας και τα πιο κάτω:

Οι διερευνούμενες παραβάσεις στην υπό εξέταση υπόθεση, αφορούν ρεπορτάζ του σταθμού των πελατών μας που προβλήθηκε κατά τη διάρκεια του δελτίου ειδήσεων.

Όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 27(4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) «Οι ειδησιογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά μαγκαζίνα και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows) υπόκεινται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος VIII.».

Επιπλέον, στο άρθρο 41 Α(1) του Νόμου 7(Ι)/98 αναφέρεται ότι «Η Αρχή επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις στους σταθμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, και ειδικότερα για παράβαση:

(α) Του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας όπως αυτός καθορίζεται σε Κανονισμούς έπειτα από σχετική αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας».

Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων αυτών προκύπτει, κατά την άποψή μας, ότι σε κάθε περίπτωση που πρόκειται για εκπομπές με ειδησιογραφικό περιεχόμενο, η Αρχή μπορεί να καταγγείλει και να επιβάλει κυρώσεις μόνο μετά από αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και όχι αυτεπάγγελτα ή κατόπιν καταγγελιών τηλεθεατών.

Διαφορετική ερμηνεία θα οδηγούσε σε αχρηστία του Κανονισμού 27(4), ο οποίος θεσπίστηκε ακριβώς για να διαχωρίσει και να εξειδικεύσει τις ειδησιογραφικές εκπομπές, σε σχέση με άλλες εκπομπές και θα τον καθιστούσε γράμμα νεκρό.

Περαιτέρω, έχουμε την άποψη ότι ο Κανονισμός 27(4) έχει θεσπιστεί προκειμένου τα δελτία ειδήσεων και εν γένει οι ειδησιογραφικές εκπομπές, να διερευνώνται κατά εξειδικευμένο τρόπο από ειδικούς επί του θέματος, αφού εκ φύσεως παρουσιάζουν δυσκολίες που πολλές φορές είναι δύσκολο να αξιολογηθούν σωστά από μη καταρτισμένα ειδικά προς τούτο θέματα.

Έχουμε τη βέβαιη αντίληψη ότι η λειτουργία του Κανονισμού όπως προαναφέρουμε, θα αποβαίνει τελικά προς όφελος τόσο των Σταθμών, όσο και της Αρχής και θα εξυπηρετούσε τον σκοπό της υψηλής ποιότητας των ενημερωτικών προγραμμάτων.

Για όλα όσα έχουμε ήδη πιο πάνω αναφέρει, εισηγούμαστε ότι ο σταθμός των πελατών μας ουδεμία παράβαση Νόμου ή Κανονισμού υπέπεσε με την προβολή του υπό εξέταση ρεπορτάζ και ως εκ τούτου θεωρούμε ότι οι πελάτες μας θα πρέπει να απαλλαγούν από την επιβολή οποιασδήποτε κύρωσης.»

Ο σταθμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να παραστεί κατά τη διαδικασία της εξέτασης της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού και κατόπιν παρακολούθησης της βιντεοκασέτας με το εν λόγω ρεπορτάζ κρίνουμε ότι ο σταθμός, έστω και αν έδειξε κάποια πλάνα από το σχολείο, απέφυγε να αποκαλύψει τέτοιες εικόνες που να δίδεται η δυνατότητα αναγνώρισής του. Περαιτέρω, ο σταθμός απέφυγε οποιαδήποτε αναφορά στην ειδικότητα της καθηγήτριας, καθώς και αναφορές σε σχέση με την ηλικία της, καθώς επίσης απέφυγε και οποιαδήποτε προβολή της εν λόγω αισθησιακής φωτογραφίας.

Ως εκ τούτου, κρίνουμε και αποφασίζουμε ότι **δεν στοιχειοθετούνται εναντίον του σταθμού οι παραβάσεις που περιέχονται στον Πίνακα Α' ημερομ. 25.1.2006 και τερματίζεται η περαιτέρω εξέταση της υπόθεσης.**

Ενόψει της πιο πάνω κατάληξης της υπόθεσης η Αρχή δεν κρίνει αναγκαίο να σχολιάσει τις θέσεις του σταθμού που περιέχονται στην ως άνω επιστολή του δικηγόρου του κ. Αρισ. Χ. Χατζηπαναγιώτου ημερομ. 21.3.2006 και ιδιαίτερα σε σχέση με τον κανονισμό 27(4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Χ.Π.